

กฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเด็กทางแพ่ง

ความรับผิดชอบในทางแพ่ง หมายถึง การที่ผู้หนึ่งถูกบังคับให้ชดใช้ค่าเสียหายหรือบังคับให้ชำระหนี้ เช่น นายชอบยืมเงินนายรวยจำนวน ๑,๐๐๐ บาทสัญญาว่าจะใช้คืนภายใน ๖ เดือน เมื่อครบ ๖ เดือนแล้วนายชอบไม่ใช้คืน ดังนี้ นายชอบผิดนัดไม่ชำระเงินกู้ยืมให้แก่ นายรวย นายรวยย่อมมีสิทธิฟ้องต่อศาลขอให้ศาลบังคับนายชอบชำระหนี้เงินดังกล่าวให้แก่ นายรวยได้

การกระทำในทางแพ่ง และความรับผิดชอบในทางแพ่ง หมายถึง เมื่อเด็กหรือผู้เยาว์ได้กระทำความผิดลงไป ก็ต้องรับผิดชอบและถูกผูกพันไปตามนั้นเช่น ชำระหนี้หรือชดใช้ค่าเสียหายต่างๆ

บางเรื่องผู้เยาว์ไม่สามารถกระทำเองได้ ต้องได้รับการยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน ถ้าหากกระทำไปบิดามารดา ย่อมบอกเลิกได้ เช่น นายอุ อายุ ๑๖ ปี ทำสัญญาซื้อรถจักรยานยนต์เพื่อใช้ขับขี่ไปโรงเรียนนั่นเอง กรณีเช่นนี้ บิดามารดา ย่อมสามารถบอกเลิกเพิกถอนได้ เมื่อได้บอกเลิกไปแล้วนายอุก็ไม่ผูกพันกับผู้ขายรถจักรยานยนต์ให้ แต่ตราบดีที่บิดามารดา ยังไม่ได้บอกเลิก ผู้เยาว์นั้นก็ต้องผูกพันตามสัญญาซื้อขาย เช่น ยังค้างชำระค่ารถจักรยานยนต์อยู่ ก็อาจถูกฝ่ายหนึ่งฟ้องบังคับเรียกร้องให้ปฏิบัติตามสัญญาได้

ถ้าเป็นเรื่องกระทำละเมิดต่อผู้อื่น ซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องของการทำสัญญา เช่น ทำร้ายร่างกายเขา ขับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์โดยประมาทจนเขาเป็นเหตุให้เขาได้รับอันตรายถึงตายและต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาตัวในโรงพยาบาล กรณีเหล่านี้ไม่มีข้อยกเว้นว่า ผู้เยาว์จะไม่ต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าเสียหายแก่เขาได้ ซึ่งค่าเสียหายนั้นอาจคิดเป็นเงินมากน้อยตามความเสียหายที่เขาได้รับ อาจเป็น พันบาท หมื่นบาท หรือแสนบาท ยิ่งกว่านั้นกฎหมายยังบังคับให้บิดามารดาผู้แทนโดยชอบธรรม ต้องรับผิดชอบในการละเมิดของผู้เยาว์ที่ได้กระทำไปด้วย โดยรับผิดชอบร่วมกับผู้เยาว์ และหากผู้เยาว์ได้กระทำละเมิดต่อบุคคลอื่น ในระหว่างที่อยู่ในความดูแลของครูอาจารย์ ครูอาจารย์อาจต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้เยาว์นั้นด้วย เว้นแต่ว่าบิดา หรือ ครูอาจารย์ได้ใช้ความระมัดระวังดูแลตามสมควร

ตัวอย่างเช่น เด็กชายบุญมอายุ ๑๑ ปี ทำร้ายร่างกายเด็กชายในชั้นนักเรียนชั้นเดียวกันมีบาดแผลหลายแห่ง ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาบาดแผลเป็นเงิน ๕๐๐ บาท ดังนั้นเด็กชายบุญมจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าวนี้ให้กับเด็กชายในชั้น

การกระทำดังกล่าวนี้ บิดามารดาของผู้เยาว์อาจจะต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้เยาว์ด้วย หรือหากกระทำละเมิดต่อเขา ขณะผู้เยาว์อยู่ในระหว่างความดูแลของครูอาจารย์ ครูอาจารย์นั้นอาจต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร่วมกับผู้เยาว์ด้วย เว้นแต่บิดามารดาหรือครูอาจารย์พิสูจน์ได้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังดูแลตามสมควรแก่หน้าที่แล้ว